

Most common woodland birds are found here. **Chough**, **buzzard**, **kestrel**, **peregrine** and **raven** are seen regularly and are known to nest in the area. **Cormorant** nest on the rocks at the cliff bottom, **herring gull**, **great**

© WTSMW
Upper path Y llwybr uchaf

neidr, bysedd y cŵn, chwerwyls yr eithin.

covered in wildflowers in spring and summer- **bluebells**, **oxeye daisies**, **red campion**, **foxgloves**, **wood sage**.

Mae'r llwybr drwy'r warchodfa'n ffurfio dolen oddi ar lwybr yr arfordir, gan allymuno ag ef ymhellach ymlaen. Cael hyd iddo yn y pen gogleddol sydd hawsaf lle mae'n agosach i lwybr yr arfordir. Yn y gwanwyn ar haf mae'r llwybr uchaf sy'n arwain yn serth i lawr i'r coed yn drwch o flodau gwylt- **clychau'r gog**, **llygaid llo mawr**, **blodau**

Lichen Cem © WTSMW

Yn y coed, sydd fwy neu lai yn hongian oddi ar y graig, mae'r coed derw'n gnotiog ac yn blethedig, gyda'u twf wedi'i rwystro oherwydd eu safle a'r amodau llym. Mae rhai glaspennau ifainc yn tyfu ar hyd y llwybr. Mae gwahanol fathau o gen yn tyfu'n drwch ar y coed. Yn y gaef mae

opposite- nesting seabirds can sometimes be seen.

Yn y coed, sydd fwy neu lai yn hongian oddi ar y graig, mae'r coed derw'n gnotiog ac yn blethedig, gyda'u twf wedi'i rwystro oherwydd eu safle a'r amodau llym. Mae rhai glaspennau ifainc yn tyfu ar hyd y llwybr. Mae gwahanol fathau o gen yn tyfu'n drwch ar y coed. Yn y gaef mae

Within the wood, which virtually hangs from the cliff, the oaks are gnarly and twisted, their growth stunted by their position and the harsh conditions. Some young saplings are growing along the path. There is a rich lichen flora growing on the trees. In the winter the twisted branches of the trees are more obvious and there are sea views throughout the wood. In the summer views are restricted by the oak leaves and it feels like a different place. At either end of the wood there are views along the coast at all times of year. There is a view point hidden in the trees at the southern end that looks out over the cliff face opposite- nesting seabirds can sometimes be seen.

© WTSMW
Woodland Coed

black-backed gull, fulmar and shag have all nested on the cliffs but many good nest sites were lost when a section of cliff face fell. Common small passerines can be seen as well as **whitethroat**, **wheatear**, **stonechat** and **linnet**.

Geir y rhan fwyaf o adar mwyaf cyffredin y coed fan hyn. Gwelir **brain Cernyw**, **bwncathod**, **y cuddyll coch**, **yr hebog tramor** a **chigfrain** yma'n gyson a gwyddom eu bod yn nythu yn yr ardal. Mae **mulfrain** yn nythu ar y creigiau wrth waelod y clogwyn. Mae **gwylanod y penwaig**, **gwylanod cefnddu**, **gwylanod drycin y graig** a'r **fulfran werdd** i gyd wedi nythu ar y clogwyni ond collwyd llawer o nythfeydd da pan syrthiodd darn o wrynneb y graig. Gellir gweld golfanod bach cyffredin yn ogystal a'r **llwydfron**, **tinwen y garn**, **clochdar y cerrig** a'r **llhnos**.

The reserve consists of maritime cliff, slopes and covers with steeply west-facing sessile oak woodland, which includes other native species such as blackthorn, hawthorn and hazel. The scree areas have a flora of spring and early summer annuals with a few short-lived perennials, while there are a few ferns in the deep gullies. The cliffs have maritime and heath flora, bringing the total plant list to around 130 species.

The Wildlife Trust of South and West Wales works to conserve all forms of wildlife. We manage nearly 100 nature reserves comprising woodlands, meadows, moors, marshes, and islands such as Skomer. We campaign on your behalf against damaging development, provide advice on your land management needs and help people of all ages to understand and enjoy our wildlife.

You can help.... Volunteers are essential to the Trust. Whatever your interest and ability your spare time is valuable to us. **Members are vital** in supporting our work. Your contribution makes the Trust even more effective and every member strengthens the voice of the Trust. Join today if you want to help save local wildlife.

For more details of volunteering or joining as a member, call your nearest office;

Tondu, Bridgend **01656 724100**
Cilgerran, Cardigan **01239 621600**
Or email: **info@welshwildlife.org**

Mae Ymddiriedolaeth Natur De a Gorllewin Cymru yn gweithio i warchod pob math o fywyd gwylt. Rydym yn rheoli bron i 100 o warchodfeydd natur sy'n cynnwys coetiroedd, dolydd, rhosydd, corsydd ac ynysoedd fel Sgomer. Rydym yn ymgychu ar eich rhan yn erbyn datblygiadau niweidiol, yn darparu cynngor ynghylch eich anghenion rheoli tir ac yn helpu pobl o bob oed i ddeall a mwynhau ein bywyd gwylt.

Gallwch chi helpu.... mae gwirfoddolwyr yn hanfodol i'r Ymddiriedolaeth. Waeth beth yw eich diddordeb a ch gallu, mae eich amser sbâr yn werthfawr i ni. **Mae aelodau'n hanfodol** i gefnogi ein gwaith. Mae eich cyfraniad chi yn gwneud yr Ymddiriedolaeth yn fwy effeithiol fyth ac mae pob aelod yn cryfhau llais yr Ymddiriedolaeth. Ymunwch â ni heddiw os am helpu i achub bywyd gwylt lleol.

Am fanylion pellach am wirfoddoli neu am ymuno fel aelod, ffoniwch eich swyddfa agosaf;

Tondu, Pen-y-bont ar Ogwr **01656 724100**
Cilgerran, Aberteifi **01239 621600**
Neu e-bost: **info@welshwildlife.org**

This leaflet was produced with support from **The Megan Jones Legacy Cymynrodd Megan Jones** Cynhyrchwyd y daflen hon gyda chefnogaeth gan

Does fawr o reoli ar y safle yma a mynediad yw ei brif ffocws- mae'r llwybr yn cael ei dorri gwpl o weithiau bob blwyddyn a chedwir yr wyffan yn agored.

view point kept open.

Management on this site is minimal and focusses on access- the path is cut a couple of times of year and the

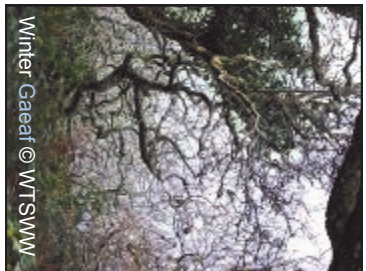
Gullyey Ceuliant © WTSMW

ben y clogwyni. Ymhellach i'r de, ar hyd llwybr yr arfordir, ceir gwyffan dros gilfach.

Management on this site is minimal and focusses on access- the path is cut a couple of times of year and the view point kept open.

Does fawr o reoli ar y safle yma a mynediad yw ei brif ffocws- mae'r llwybr yn cael ei dorri gwpl o weithiau bob blwyddyn a chedwir yr wyffan yn agored.

canghennau plethedig y coed yn fwy amlwg a cheir golygfeydd o'r môr ym mhob cwr o'r coed. Yn yr haf, mae'r golygfeydd yn cael eu cyfyngu gan ddail y coed derw ac mae naws hollol wahanol i'r lle. Yn neupen y coed ceir golygfeydd ar hyd yr arfordir ar bob adeg o'r flwyddyn. Ynghudd yng nghanol y coed yn y pen deheuol mae gwyffan sy'n edrych draw dros wrynneb y clogwyn gyferbyn – weithiau gellir gweld adar y môr yn nythu.

Writer Gaerf © WTSMW

canghennau plethedig y coed yn fwy amlwg a cheir golygfeydd o'r môr ym mhob cwr o'r coed. Yn yr haf, mae'r golygfeydd yn cael eu cyfyngu gan ddail y coed derw ac mae naws hollol wahanol i'r lle. Yn neupen y coed ceir golygfeydd ar hyd yr arfordir ar bob adeg o'r flwyddyn. Ynghudd yng nghanol y coed yn y pen deheuol mae gwyffan sy'n edrych draw dros wrynneb y clogwyn gyferbyn – weithiau gellir gweld adar y môr yn nythu.

Rock platforms provide a convenient hauling-out site for **grey seal** at low water and they are often seen swimming close in. Young seals are occasionally born on the rocks underneath the reserve. Cardigan Bay's **bottlenosed dolphins** can sometimes be spotted from the cliff top. Further south, along the coast path, there is a viewpoint over an inlet.

Ar y trai mae llwyfannau creigiog yn darparu safleoedd cyfleus i **fortio llwyd** ac maen nhw i'w gweld yn aml yn nofio'n agos i'r lan. Yn achlysurol, bydd morloi ifainc yn cael eu geni ar y creigiau o dan y warchodfa. Weithiau gellir gweld rhai o **ddolffinaid trwyn potel** Bae Ceredigion o ben y clogwyni. Ymhellach i'r de, ar hyd llwybr yr arfordir, ceir gwyffan dros gilfach.

Management on this site is minimal and focusses on access- the path is cut a couple of times of year and the view point kept open.

Does fawr o reoli ar y safle yma a mynediad yw ei brif ffocws- mae'r llwybr yn cael ei dorri gwpl o weithiau bob blwyddyn a chedwir yr wyffan yn agored.

with slops sessile oak woodland.

Directions to the reserve 10mins south of Aberystwyth off the A487. Park in layby at SN5559731, through high fields to footpath 50m south of layby at SN5559731, through high fields to south of farm buildings, for 1 km to stile entry, SN5554739. Alternatively walk along the coast path, many access points from the A487.

Buses The X50, 554 from Aberystwyth or Aberaeron pass the layby on A487; the 540, T1740 also travel along the coast road.

Access notes A permissive footpath runs through the reserve but is very steep in places, it is not accessible to wheelchairairs. Beware steep cliffs.

Your safety If walking alone, please tell someone where you are and what time to expect you back. Wear appropriate clothing and footwear, planning ahead for changes in the weather. An Ordnance Survey map is always useful for additional information. Please follow the countryside code.

Disgrifiad o'r warchodfa Clogwyni a llethrau morol â choetir derw digoes crog sy'n wynebu'r gorllewin.

Sut i gyrraedd y gwarchodfeydd 10 munud i'r de o Aberystwyth oddi ar yr A487. Parciwch yn y giffan 4.25km i'r gogledd o Lanrhydud. Dilynwch y llwybr troed 50m i'r de o'r giffan yn SN559731, drwy gaeau i'r de o adeiladau fferm am 1km at fynedfa dros gamfa, SN554739. Neu, cerddwch ar hyd llwybr yr arfordir – ceir llawer o fynedfeydd o'r A487.

Bysus Mae'r X50 a 554 o Aberystwyth neu Aberaeron yn mynd heibio i'r giffan ar yr A487; mae'r 540 a'r T1740 hefyd yn teithio ar hyd ffordd yr arfordir.

Nodiadau mynediad Mae llwybr caniatol yn rhedeg drwy'r warchodfa ond mae'n serth iawn mewn mannau. Nid yw'n hygyrch i gadeiriau olwyn. Byddwch yn ofalus ger y clogwyni serth.

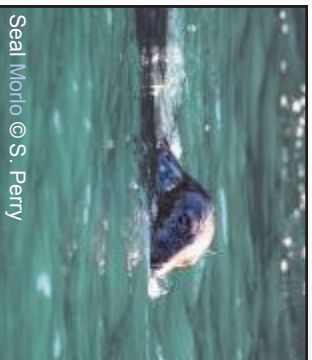
Eich diogelwch Os yn cerdded ar eich pen eich hun, cofiwch ddweud wrth rywun ble ydych chi a faint o'r gloch i'ch disgwyl yn ôl. Gwisgwch ddillad ac esgidiau addas, gan gynnwio ymlaen llaw ar gyfer unrhyw newid yn y tywydd. Mae map Arolwg Ordans o ddefnydd bob amser am wybodaeth ychwanegol. Cadwch at y cod cefn gwlad os gwelwch yn dda.

Cliff top path Lwyr ar ben y clogwyni © WTSWW

© WTSWW
Woodland path Lwyr drwy'r coed

Seal Morio © S. Perry

Seal Morio © S. Perry

© WTSWW
View into gully Celyfyr I mewn 'geuanant'

Chough Brain Ceryw
© Mike Hayward

ENTRANCE SN554739
MYNEDFA SN554739

Entrance Mynedfa © WTSWW

Kestrel Y Cudyll Coch
© Mike Hayward

ENTRANCE SN552734
MYNEDFA SN552734

Entrance Mynedfa © WTSWW

PATH TO A487
LLWYBR I A487

- Grassland Glaswelltir
- Scrub Prysgwydd
- Broadleaf woodland Coetr llydanddail
- Cliff and rocks Clogwyn a chreigiau

